

ЗВІТ

про виконання заходів щодо застосування міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні, затверджених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24.10.2007 № 911-р

1. Вступна частина

Відповідно до вимог пункту 2 § 59 Регламенту Кабінету Міністрів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18.07.2007 № 950, Міністерство фінансів України підготувало звіт про виконання заходів, передбачених Стратегією застосування міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні, затвердженою розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24.10.2007 № 911-р (далі – Стратегія).

Заходи, передбачені Стратегією, здійснювалися з метою створення сприятливих організаційно-правових умов для застосування міжнародних стандартів фінансової звітності (далі – МСФЗ) та подання фінансової звітності, складеної за МСФЗ на основі таксономії фінансової звітності в єдиному електронному форматі; приведення національного законодавства з питань бухгалтерського обліку до вимог МСФЗ та законодавства Європейського Союзу; удосконалення механізму державного регулювання у сфері бухгалтерського обліку; зміцнення кадрового потенціалу у сфері бухгалтерського обліку та забезпечення високого рівня професійної підготовки спеціалістів з бухгалтерського обліку підприємств, які складають фінансову звітність за МСФЗ; створення ефективних механізмів взаємодії органів виконавчої влади, професійних організацій, закладів вищої освіти та інших заінтересованих сторін із забезпечення застосування МСФЗ та професійної підготовки бухгалтерів і аудиторів.

2. Оцінка стану справ

Аналіз виконання заходів, передбачених Стратегією, свідчить про прогрес у формуванні та створенні законодавчих, методологічних та організаційних передумов застосування МСФЗ при складанні фінансової звітності підприємств. Зокрема, від початку застосування МСФЗ в Україні, з 2012 року, спостерігається позитивна тенденція щодо збільшення кількості підприємств, які складають фінансову звітність відповідно до МСФЗ.

Основними віхами у законодавчому забезпеченні запровадження МСФЗ в Україні є:

01.01.2012 набрали чинності зміни до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (далі – Закон) (внесені *Законом України від 12.05.2011 № 3332- VI*), якими визначено обов'язкове застосування МСФЗ публічними акціонерними товариствами, банками, страховиками, а також підприємствами, які провадять господарську діяльність за видами, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України.

у 2017 році законодавчо розширено зобов'язання застосовувати МСФЗ підприємствами, що становлять суспільний інтерес, та підприємствами, які

здійснюють діяльність з видобутку корисних копалин загальнодержавного значення (*Закон України від 05.10.2017 № 2164-VIII*);

у 2022 році врегульовано обов'язковість застосування МСФЗ материнськими підприємствами, у складі яких є підприємства, що становлять суспільний інтерес, материнськими підприємства великої групи, які не належать до категорії великих підприємств (*Закон України від 19.07.2022 № 2435-IX*).

Отже, згідно зі статтею 12¹ Закону підприємства, що становлять суспільний інтерес, публічні акціонерні товариства, суб'єкти господарювання, які здійснюють діяльність у видобувних галузях, материнські підприємства груп, у складі яких є підприємства, що становлять суспільний інтерес, материнські підприємства великої групи, які не належать до категорії великих підприємств, а також підприємства, які провадять господарську діяльність за видами, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України, складають фінансову звітність та консолідовану фінансову звітність за МСФЗ.

В Україні сформовано національну систему бухгалтерського обліку, яка передбачає застосування в якості методологічної (концептуальної) основи як МСФЗ, так і розроблених на основі МСФЗ 30 національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, а також враховує правові норми провадження підприємницької діяльності та методологічно забезпечує збирання і накопичення інформації про фінансово-господарську діяльність підприємств в Україні, що сприяє створенню умов для складання достовірної фінансової звітності, яка використовується власниками (засновниками), інвесторами, банківськими установами, а також експертами для визначення рівня прибутковості, конкурентоспроможності, економічного потенціалу та інвестиційної привабливості підприємств.

Мінфін з урахуванням зазначеної Стратегії на постійній основі здійснює:

- удосконалення національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку з урахуванням прийнятих МСФЗ та внесених до них змін;
- удосконалення методології бухгалтерського обліку господарських операцій, що не відображені в МСФЗ;
- розроблення та удосконалення методичних рекомендацій для застосування національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку;
- моніторинг законодавства ЄС з питань бухгалтерського обліку та аудиту, оновлень МСФЗ з метою адаптації законодавства України з питань бухгалтерського обліку та аудиту до законодавства ЄС та гармонізації з МСФЗ.

Так, Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (із змінами):

- для мікропідприємств, малих підприємств, непідприємницьких товариств, філій та представництв юридичної особи, утвореної відповідно до законодавства іноземної держави, крім тих, що зобов'язані складати фінансову звітність за МСФЗ, встановлено скорочену за показниками фінансову звітність, що складається з балансу та звіту про фінансові результати. Для таких підприємств законодавством

передбачено подання лише річної фінансової звітності (затверджено національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність»);

- врегульовано питання складання звіту з управління – документу, що містить фінансову та нефінансову інформацію, яка характеризує стан і перспективи розвитку підприємства та розкриває основні ризики і невизначеності його діяльності. Від подання звіту про управління звільняються мікропідприємства та малі підприємства. Середні підприємства мають право не відображати у звіті про управління нефінансову інформацію.

Наразі триває робота щодо спрощення процедури ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності для малих і мікропідприємств, у тому числі з огляду на вимоги європейського законодавства та особливостей діяльності таких підприємств в Україні.

У Мінфіні налагоджено співробітництво з Радою міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (м. Лондон, Велика Британія) щодо запровадження МСФЗ в Україні, зокрема, щодо одержання текстів МСФЗ та забезпечення погодження їх рецензованих перекладів. При цьому Мінфін вживає заходів з перекладу текстів МСФЗ та їх оприлюднення державною мовою на офіційному вебсайті, здійснює актуалізацію українського перекладу МСФЗ та щорічне оновлення пакету МСФЗ на офіційному вебсайті.

За підсумками 2025 року Мінфін актуалізував та оприлюднив оновлений пакет МСФЗ видання 2025 року та забезпечив здійснення перекладу і оприлюднення державною мовою двох нових МСФЗ: МСФЗ 18 «Подання та розкриття інформації у фінансовій звітності» та МСФЗ 19 «Дочірні підприємства, що не є підзвітними суспільству: розкриття інформації», що набирають чинності з 1 січня 2027 року.

Законом передбачено, що фінансова звітність за МСФЗ подається на основі таксономії фінансової звітності за МСФЗ в єдиному електронному форматі. Згідно із Порядком подання фінансової звітності, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2000 № 419, така звітність подається до Центру збору фінансової звітності, операційне управління яким здійснюється Національною комісією цінних паперів та фондового ринку, з метою забезпечення доступу органів державної влади, інших органів та користувачів до поданої підприємствами фінансової звітності.

На виконання вимог Закону наказом Мінфіну від 13.11.2020 № 709 визначено єдиний електронний формат із застосуванням розширюваної мови ділової звітності XBRL (The eXtensible Business Reporting Language) для подання фінансової звітності на основі таксономії фінансової звітності за МСФЗ.

Компанії мають законодавчо визначений обов'язок подавати фінансову звітність, складену на підставі таксономії фінансової звітності за МСФЗ, разом з відповідними аудиторськими звітами в електронному форматі XBRL до Центру збору фінансової звітності «Система фінансової звітності» (<https://frs.gov.ua/>).

Щороку, починаючи з 2017 року, Мінфін забезпечує здійснення перекладу та оприлюднення державною мовою на офіційному вебсайті таксономії фінансової звітності за МСФЗ за відповідний рік.

На офіційному вебсайті Мінфіну у розділі Діяльність / Бухгалтерський облік та аудиторська діяльність / Бухгалтерський облік / Запровадження міжнародних стандартів фінансової звітності / Таксономія, розміщено переклад таксономії фінансової звітності за МСФЗ 2025 року та переклади попередніх років.

З метою забезпечення вільного доступу підприємств до навчальних матеріалів, наукових статей та інформації про практичне застосування МСФЗ забезпечено створення та удосконалення інформаційно-аналітичної бази з питань застосування МСФЗ з урахуванням кращого міжнародного досвіду подання фінансової звітності в електронній формі.

Процес створення сприятливих організаційно-правових умов для застосування МСФЗ та подання фінансової звітності на основі таксономії фінансової звітності за МСФЗ в єдиному електронному форматі потребує постійної скоординованої роботи органів влади, професійних організацій бухгалтерів і аудиторів та інших стейкхолдерів. Для координації такого співробітництва з 2013 року працює Рада з міжнародних стандартів фінансової звітності при Міністерстві фінансів України.

Розширення кола підприємств, які зобов'язані складати звітність за МСФЗ, запровадження порядку подання фінансової звітності на основі таксономії фінансової звітності за МСФЗ в єдиному електронному форматі вимагає підвищення кваліфікації працівників бухгалтерських служб, а саме володіння рівнем знань та навичок, які формують професійну компетентність для виконання службових обов'язків у межах реформування системи бухгалтерського обліку. Ураховуючи досвід європейських країн, ефективність модернізації бухгалтерського обліку та фінансової звітності значною мірою залежить від активної ролі в цьому процесі професійних організацій бухгалтерів та аудиторів у частині забезпечення професійної освіти та підвищення кваліфікації бухгалтерів.

Мінфін спільно з професійними організаціями бухгалтерів та аудиторів організовує науково-практичні конференції для обговорення актуальних питань застосування МСФЗ.

3. Заходи, що вживаються

Отже, за результатами реалізації Стратегії Мінфін на постійній основі вживає заходів щодо забезпечення застосування МСФЗ в Україні:

- створено необхідні умови для запровадження та застосування МСФЗ в Україні в частині нормативно-правового регулювання, методологічного забезпечення та організації процесу складання фінансової звітності за МСФЗ;

- трансформовано систему бухгалтерського обліку з метою регулювання порядку подання фінансової звітності в електронній формі за принципом «єдиного вікна» та врегулювання неузгодженостей між МСФЗ та національним законодавством з урахуванням особливостей законодавства України.